

Oğlum Adam Olacak

Anılar - Öyküler

Oğlum Adam Olacak

Anılar - Öyküler

UMUR BUGAY

Tarihçi Kitabevi Yayınları: 103
Genel Yayın Yönetmeni: Necip Azakoğlu

Editör: Necip Azakoğlu
Kapak ve sayfa Tasarım: Tarkan Togo
Yayına Hazırlayan: Nevin Azakoğlu

Birinci baskı: Ocak 2017
Boyutlar: 13.5 x 21 cm
Sayfa sayısı: 288

Baskı ve Cilt:
İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri
Çobançeşme Mah. Altay sok. No:8 Yenibosna
BAHÇELİEVLER - İSTANBUL
Tel: +90 (212) 496 11 11
Sertifika no: 10614

ISBN: 978-605-4534-97-5

© Yayın hakları Tarihçi Kitabevi'ne aittir.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan
kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edile-
mez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Tarihçi Kitabevi
www.tarihcikitabevi.com

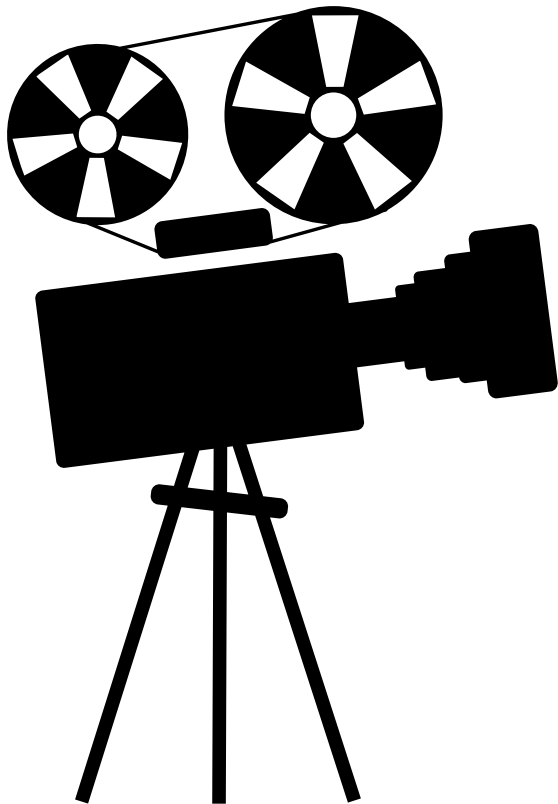
Moda Caddesi No: 104/A Moda / KADIKÖY-İSTANBUL
Tel: 0 216 418 68 86
GSM: 0 530 370 74 11
E- posta: info@tarihcikitabevi.com

İçindekiler

TEŞEKKÜR	9
ÖNSÖZ	11
MERHABA YERYÜZÜ	13
NASIL ADAM OLDUM	15
ELVEDA ARKADAŞIM - <i>ZEKİ ÖKTEN'İN ANISINA</i>	21
BABAM İŞBAŞINDA	26
BURNUMUZDAN GELEN YEMEKLER	29
EYLÜL	34
PEPSİ İBRAHİM	37
MİLİTANLAR	39
ASKOROZ DERESİNİN SOL TARAFI	44
YENİ ÇIKAN ŞARKILAR	49
BABAM TİYATRODA	52
ASKER OLDUM PİVADE	54
ÖZEL PİVADECİLİK	58
ÇEKİLİŞSİZ KURASIZ	63
TAM İSABET	66
ZOR GÜNLER	72
DELİ RAPORU	77
TEZKERE	79
KÖR	83
ÇUMRA CANAVARI	86

MUNZUR'UN KIYISINDA	90
GÖZALTINDA	94
MEKTUPLAR	99
• RENKLİ VE KOKULU	101
ARKADAŞIM APTİ	105
HAYAT BİLGİSİ DERSLERİ	110
PARİS MEKTUPLARI	116
UÇAKTA	125
GIDA SANAYİİ	130
SÜMERBANK	133
SANAYİDE İBRİK	136
DENETİM	139
İNANMADIĞIMIZ BİR DÜNYA	144
SANAYİDE DEVLET	146
ANKARA ANKARA	148
DEVLET GİBİ ADAM	154
TANIDIK BİR İSİM	159
BURSA MERİNOS	163
AZİZ SEN BİZİM HER ŞEYİMİZSİN	167
ATA'NIN ÖNÜNDE	170
AYAK OYUNLARI	174
MOSKOVA TAŞKENT	177
MOSKOVA	179
TAŞKENT	186
SOFYA - GABROVO	191
O DUVAR	199
KINALIADA	203
ADA VAPURLARI	210
BALKONDA YAZ SEFASI	212
SÜREYYA	215
ADADA SONBAHAR	217

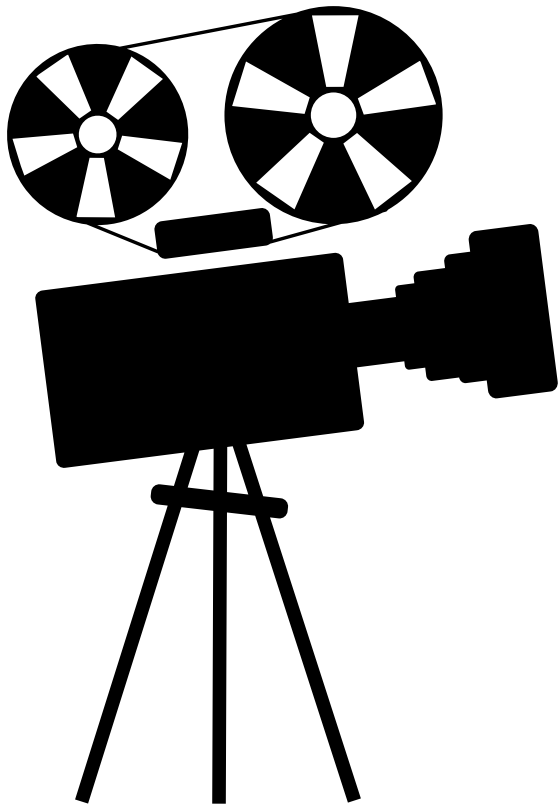
BİZİMKİLER	219
• KİRACILAR VE EV SAHİPLERİ	220
• FAKİRHANE	223
• KISMET APARTMANI	224
• KAPICILAR KRALI	225
• YÖNETİCİ	227
• KAPICI	232
TIMARHANE	238
SAHNEDE & DOSTLARIYLA	241
UMUR BUGAY OYUN VE SİNEMA AFİŞLERİ	253
GAZETE HABERLERİ PİR SULTAN ABDAL OYUNU	261
UMUR BUGAY MOZAIK	285

Tesekkür

Anıları değerli bularak hakkında rapor yazan hocam HIFZI TOPUZ'a, yayınlamak için çalmadığı kitabevi kapısı bırakmayan TUBA YILMAZ'a, el yazısıyla aldığım notları büyük bir dikkatle tape eden kızım ZEYNEP BUGAY'a , kitabın basımına karar veren TARİHÇİ KİTABEVİ yayın yönetmeni NECİP AZAKOĞLU'na şükranlarımı sunarken, kitapta adı geçen, hayatta olan, olmayan tüm dostların anısının önünde saygıyla eğilirim.

Umur Bugay

Önsöz

Doğumumdan bu günlere **tam 76 yıl** geçmiş. 10 yaşında **kunduracı** yanında çıraklıkla başlamışım çalışma hayatına. Sonra kese kâğıdı imalatı, nargile için özel kömür (**mangır**) imalatı, vakıflarda puantörlük, muhasebe yardımcılığı... 76 yaşımı sürdürdüğüm şu günlerde de çalışmaktayım. Çalışmayan, boşta gezen, mesleksizlerden dünyaya hayır gelmez. Çalışmak isteyip de iş bulamayanlara sözüm yok... Ne varsa yine işçilerde, **emekçilerde** var. Biz hocalarımızdan, ustalarımızdan böyle öğrendik. Evet, kapitalistler de çalışıyor, hak yememek lazım ama kendilerine çalışıyorlar. Neyse, etnik ve mezhepsel çatışmaların giderek şiddetlendiği ülkemizde şimdi bir de toplumsal dengesizliklere parmak basarak daha fazla karamsarlık yaratmayalım...

76 yılda başımdan geçen, öykü tadında birçok anıyı, **sanatçı** arkadaşlarımla "Yaz bunları. Bir kitap yap, derle. Bak kaç arkadaşımız aramızdan ayrıldı... **Günler geçiyor...**" baskılı uyarıyla yazmaya karar verdim. Sıkılmadan okur, severseniz ben de mutlu olur, sevinirim. Geçmişin yaşadığımız günlere, geleceğe de ışık tutacağına inananlardanım. Sevgi ve saygılarımla...

Umur Bugay

Merhaba Yeryüzü

1940 yılı Ekim ayının dördüncü günü, Ankara Etlik'te Kazım Karabekir Paşa'nın eski köşkünde, bir öğle sonrası, ebe-
min elinde ıkınıp sıkılmalar, ah'lar of'lar arasında "Gaz" ola-
rak gelmişim dünyaya.

Annem bana kızdıkça, "Zaten ben seni gaz olarak do-
ğurdum" derdi. "İsteyerek olmadı ki". Benden önce üç er-
kek çocuk doğurduğundan, bunalmış kadın, "Yeter" demiş
babama, "Daha fazla doğurmam". Doktora gitmişler, ko-
runmalarını önermiş. Savaş yılları. Babam askeri memur
Genelkurmay'da. O yıllarda nüfusun çoğalması için aylıklara
"Çocuk Zammı" veriliyor. Babam hem o parayı almak hem de
"üç oğlum var, belki bu kız olur" düşüncesiyle "Ya Allah Ya
Bismillah" demiş, o gece ana rahmine düşmüşüm. Ay hali
görmeyince kuşkulananmaya başlayan annemi, doktorun da
yardımıyla, "Bazen olur böyle şeyler. Geçici bir durum... Ya-
lancı gebelik" falan diye, aradan üç dört ay geçip karın şiş-
meye başlayınca da "Gazdır o gaz. Bir şey yok" diye oyalamış-
lar. Kadıncağız kusmalar, aşermeler, karnındaki gurultularla

sonunda anlamış dördüncünün yolda olduğunu ama iş işten geçmiş. “Bana bunu niye yaptın Ömer?” deyince, babam da ellerini önünde bağlayıp, özür diler gibi, “Belki bir de kızımız olur Hanım, kızma” demiş, “Allah rızkını verir”. Bugünlere dek kör topal geldiğime göre, iyi kötü vermiş demek...

Saim ağabey, “O gün bizi evden sepetlediler” derdi. “İki kadın geldi. Seni doğurtan ebeyle yardımcısıymış, sonradan öğrendik. Kara donlarını giydiler, başlarını yemeniyle bağladılar. Kazanlarla su kaynattılar. Sen doğana kadar almadılar bizi eve. Karşı tepeden, bacamızdan çıkan dumanları seyrettik durduk”. Yaa, dünyaya gaz olarak gelişim işte böyle olmuş. Bunları zaman zaman anımsadıkça gülümser, “Bir üfürüklük canın var oğlum senin” derim kendi kendime.

Nasıl Adam Oldum?

Bir söyleşide bana “Nasıl mizah yazarı oldunuz?” diye sordular. Yanıtlamak benim için hiç de zor değildi. Sanırım o sıralarda elli yaşımı doldurmak üzereydim. Onlara çocukluğumdan o güne dek başımdan geçen birbirinden saçma olayları sıralayıverdim.

Bağlarbaşı İlkokulu’nun üçüncü sınıfındaydım. Babamla Üsküdar’a doğru yürüyorduk. O tarihlerde İstanbul’un nüfusu bir milyonu bile bulmamıştı. Hava trafiği diye bir şey de yoktu. O sırada bir uçak sesi duydum. Heyecanla babama, “Aaa, Baba bak, uçak” diye gösterince, fena halde azarlandım. “Onun adı uçak değil!” dedi kaşlarını çatarak, “Onun adı tayyare. Tayyar adında bir Türk mühendisi tarafından icat edildi. Öğren bunları!” Yanıt veremezdim. Yutkundum, yürüdük. Babama göre tarihte insanlık için yararlı her şey Türkler tarafından bulunmuştu. Tersini iddia etmek “Hainlik ve Türk düşmanlığı”ydı.

Bir sabah balkonda oturmuş, annemin yaptığı kahveyi, sigarasını keyifle tellendirerek içiyordu. Birden “Seni namus-

suz, ırz düşmanı!” diye sopayı kapıp yerinden fırladı. Bahçeye koştu. Ben de peşinden koştum. Bahçedeki kümeste tavuklarımız vardı. Komşumuz yüzbaşının horozu o sırada kümese girmiş, bizim horozun gözünün önünde tavuklarıyla çiftleşmiş. Yüzbaşının horozunu bıraktı, bizimkine elindeki sopayı savurarak bağırmaya başladı: “Ulan sen de erkek misin? Tüh! Pezevenk! Bir kümesin namusuna sahip çıkamadın”.

Babamın tersine, annem inançsız bir kadındı. Öteki dünyadan laf açılınca, “Hadi be hadi!” derdi, “Kim gitmiş görmüş de dönmüş anlatıyor bunları?” Babam da onu “Tövbe de Hanım! Sen bu çocukları da kendin gibi inançsız yapacaksın!” diye uyarırdı. Ağabeylerimi yakalayamadığı için, Ramazan gecelerinde beni elimden tutar, dondurma vaadiyle teravih namazına götürürdü. Sabırla rekâtları sayar, herkesle secdeye kapanır, duaları bilmediğim halde biliyormuş gibi mırıldanıp çocuk aklımla babamın gözüne girerek dondurmanın külahını büyötmeye çalışırdım. İmamın sırmalı bir bohça içinden tekbirler arasında Sakal-ı Şerif’i çıkardığı Kandil gecelerinde camide büyük izdiham olurdu. Babam beni hemen kucağına alır, hafif dirsek darbeleriyle üst üste yığılı cemaati yararak “Beyler, müsaade edin. Çocuk da görsün!” diye hocanın elindeki tüpü görmem için burnuna kadar sokulurdu.

Camidekiler bir yandan tekbir getirip birbirlerini ezerek yanaşmaya çalışırken, bir yandan da babama “Çocuğun ne işi var burada?” gibilerinden homurdanırlardı. O zaman babam, “Çocuğun hakkı yok mu? Dinini öğrenmeyecek mi? Sizin gibi yobazların yüzünden bu çocuklar dinsiz yetişiyor işte!” diye başlar, imam dâhil camideki herkesle kapışır, bana da “Görüyor musun oğlum? Kıpırdıyor mu mübarek?” diye sorardı. Caminin loş ışıkları altında, üstüne düşen gölgelerle gerçekten

Bizimkiler

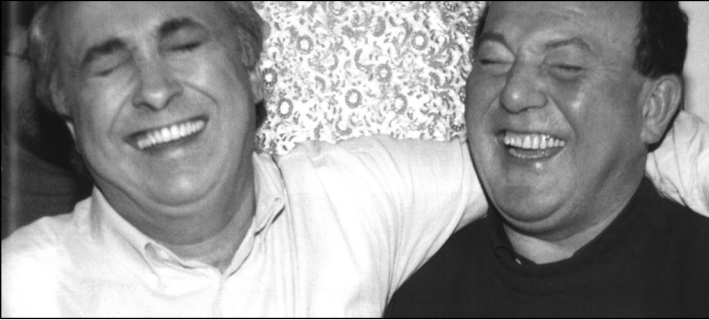
Gittiğim her yerde, tanıştığım hemen herkes bana ısrarla şu soruyu yöneltti: “Bu diziyi nasıl tasarladınız?” Ben de hep aynı yanıtı verdim:

- Bu bir film kurgusu ya da tasarısı gibi yapay bir şey değil. Çoğu başımdan geçmiş, yaşadığım ve çevremde olup bitenleri gözlemlediğim gerçek olaylar.

Bizimkiler dizisi oyuncularıyla kutlama

Müjdat Gezen ile Birlikte

